

Vergaderjaar 2025-2026

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

JV

BRIEF VAN DE EUROPESE COMMISSIE

Aan de voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken/Klimaat en Groene Groei

Cc: Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Brussel, 3 augustus 2026

De Commissie dankt de Eerste Kamer voor haar reactie met betrekking tot het EU-actieplan voor plantaardige levensmiddelen.

Volgens de Commissie is het essentieel dat de EU minder afhankelijk wordt van ingevoerde plantaardige eiwitten, vooral uit sojabonen. Dat zal de veerkracht, de duurzaamheid en de strategische autonomie van het eiwitsysteem van de EU ten goede komen. Daartoe heeft de Commissie op 7 juli 2026 een actieplan goedgekeurd¹. Bij de opstelling van het actieplan is terdege rekening gehouden met de opmerkingen van de nationale parlementen.

Het actieplan voor eiwitten heeft tot doel de open strategische autonomie van de EU te vergroten door het duurzame aanbod van eiwitten uit Europa uit te breiden. Dat zal onder meer gebeuren door landbouwers te stimuleren om diversere productiesystemen met minder gebruik van meststoffen toe te passen en om oliehoudende zaden en eiwitrijke gewassen te telen, wat verschillende voordelen biedt. Het voorstel van juli 2025 tot wijziging van de verordening voor een gemeenschappelijke marktordening² bevat al elementen in die zin, zoals de oprichting van een eiwitsector, de verplichte erkenning van producentenorganisaties in de sector eiwitrijke gewassen en de invoering van handelsnormen. Het actieplan heeft ook tot doel de keuzemogelijkheden voor de consument te bevorderen en te zorgen voor meer opties voor een gediversifieerd voedingspatroon, waarin naast plantaardige eiwitten uit fruit, groenten en peulvruchten ook ruimte is voor vlees, onder meer van vee dat met lokaal aangepaste voedermiddelen wordt gefokt, in plaats van een prescriptieve voedingsaanpak te propageren. Om consumenten te helpen bij het maken van weloverwogen keuzes, bevat het plan ook acties aan de vraagzijde, zoals oorsprongsetikettering, de toepassing van duurzaamheidscriteria voor overheidsopdrachten en bewustmakingscampagnes, bijvoorbeeld over de voordelen van peulvruchten.

Voorts is het actieplan bedoeld om de veerkracht, het concurrentievermogen en de paraatheid van het bredere eiwitsysteem van de EU, waaronder de diervoederindustrie, te verbeteren door de oorsprong van de invoer te diversifiëren, onderzoek en innovatie te bevorderen en meer te investeren. Daarnaast is het plan zo opgesteld dat de eiwitwaardeketens in de EU worden versterkt door de markt aantrekkelijker te maken en lokale oplossingen te promoten, bijvoorbeeld door veeteeltsystemen af te stemmen op regionale en lokale voederproductie.

¹ COM(2026) 355 final, https://agriculture.ec.europa.eu/farming/crop-productions-and-plant-based-products/cereals/reducing-plant-protein-deficit-eu_en.

² COM(2025) 553 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=celex:52025PC0553>.

Tot slot mikt het actieplan op een sterkere coördinatie tussen het beleid en belanghebbenden. De Commissie stelt daarom monitoringmaatregelen voor, zoals jaarlijkse eiwitdialogen met de EU-landen, regelmatige vergaderingen van het marktobservatorium voor granen, oliehoudende zaden en eiwitrijke gewassen en een periodieke beoordeling van de vooruitgang in de richting van strategische autonomie van de EU op het gebied van eiwitten, waarbij het aandeel uit de EU afkomstige eiwitrijke diervoeders moet stijgen van 25 % in 2025 naar 35 % in 2035.

De Commissie hoopt dat zij met deze uitleg de vragen van de Eerste Kamer heeft beantwoord en kijkt uit naar de verdere voortzetting van de politieke dialoog.

Ekaterina ZAHARIEVA
Lid van de Commissie